

พุทธศาสนาในอินเดีย

พระคุณเจ้ารูปหนึ่ง ถ้ามองถึงสถานการณ์ของศาสนาพุทธในอินเดียปัจจุบันทุกวันนี้ ขอเรียนว่าจาก จำนวนประชากร ทั้งประเทศพันกว่าล้าน คนอินเดียเป็นชาวพุทธเพียงประมาณ 10 ล้านคน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้คนในรัฐมหาราชา

เคยสนทนากับชาวพุทธอินเดีย ส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง ท่านเหล่านั้น เปลี่ยนจากการนับถือศาสนาฮินดูมาเข้าพุทธเพราะทำตามหัวหน้าของกลุ่มประกาศตนนับถือพุทธจริง แต่ก็ยังนับถือพระเจ้า

พุทธเป็นศาสนาที่ไม่มีพระเจ้า ฮินดูเป็นศาสนาที่มีพระเจ้าหลายองค์ ส่วนอิสลามและคริสต์เป็นศาสนาที่มีพระเจ้า องค์เดียว

ฮินดูที่ถูกกระทำร้ายจากคนวรรณะสูง ไม่ได้ได้รับความยุติธรรม ไม่มีทางสู้ ขึ้นอยู่ในศาสนาเดิมต่อก็ต้องเป็นคนชั้น สองของสังคมไปเรื่อย พวกนี้จะหันมาเข้าพุทธ แต่การดำเนินชีวิตยังเป็นฮินดู เมื่อความเจ็บช้ำน้ำใจหายไปก็กลับมาเข้าฮินดู เหมือนเดิม

ศาสนาพุทธถืออุบัติและเจริญรุ่งเรืองในอินเดีย ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 12 จึงเริ่มเสื่อม และอันตรธานไปจากอินเดีย ชาวพุทธที่มีอยู่ในอินเดียปัจจุบันทุกวันนี้เป็นชาวพุทธใหม่ที่ได้รับการชักชวนจาก ดร.บี อาร์ อัมเบ็ดการ์ เมื่อประมาณซัก 60-70 ปีที่ผ่านมา เกือบแทบทั้งหมดทั้งสิ้น

อัมเบ็ดการ์ถือกำเนิดเกิดมาในโลกเมื่อ 14 เมษายน พ.ศ.2434 ในครอบครัวของชาวฮินดูที่รัฐมหาราชา ในชนชั้น วรรณะศูทร ซึ่งเป็นวรรณะต่ำสุดใน 4 วรรณะของอินเดีย แม้ว่าจะมาจากวรรณะศูทรยากจนชั้นแค้น แต่ท่านก็เขียนหนังสือ เก่ง ขนาดสอบชิงทุนได้ไปเรียนกฎหมายที่อังกฤษ และภายหลังมาจบปริญญาเอกที่สหรัฐฯ

ดร.อัมเบ็ดการ์มีส่วนสำคัญในการร่างรัฐธรรมนูญของอินเดีย คนอินเดียยอมรับท่านมากถึงขนาดประกาศให้เป็น "บิดาแห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย" ท่านออกบรรยายปราศรัยไปในที่ต่างๆ เรื่องรัฐธรรมนูญ เรื่องกฎหมาย สุดท้ายก่อนจบคำ บรรยายท่านมักจะวกไปเรื่องศาสนา โดยมักจะหยอดเรื่องศาสนาพุทธเป็นของแถม วาทะของท่านที่สำคัญซึ่งทุกคนยังจำกันได้ก็คือ I was born as a Hindu but I will not die Hindu. "ข้าพเจ้าถือกำเนิดเกิดมาเป็นคนฮินดู แต่ข้าพเจ้าจะไม่ตาย อย่างฮินดู"

ดร.อัมเบ็ดการ์ประกาศว่าจะเปลี่ยนศาสนาเป็นพุทธตั้งแต่ พ.ศ.2478 แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนจนกระทั่ง วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2499 ท่านนำผู้คนที่เชื่อถือศรัทธาท่านจำนวนกว่า 400,000 คน ทำการเปลี่ยนศาสนาครั้งใหญ่ที่คนอินเดียเรียกว่า the massive religious conversion เปลี่ยนจากฮินดูมาเข้าพุทธที่เมืองนาคปูร์

นับถือพุทธได้ไม่ทันถึง 2 เดือน ดร.อัมเบ็ดการ์ก็จากโลกนี้ไปเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ.2499 ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็ยังมีฮินดูค่อยๆ ททยอยเข้ามาอาศัยได้ร่วมพระพุทธศาสนาอยู่บ้างแต่ไม่มาก ผมตระเวนไปเยือนโบสถ์ฮินดูในรัฐทมิฬนาฑูทาง ภาคใต้หลายแห่ง บางแห่งมีรูปแกะสลักพระพุทธรูป ได้รับคำอธิบายว่าฮินดูบรรจุพระพุทธรูปเข้าเป็นพระเจ้าองค์หนึ่งใน บรรดา พระเจ้าหลายหมื่นองค์ของศาสนาฮินดู

อีกกลุ่มที่ช่วยให้คนอินเดียกลับเข้ามาถือพุทธได้ใหม่ ก็คือคนไทยที่ไปทำบุญในสังเวชยสถาน 4 ตำบล ทั้งสถานที่ ประสูติที่ตำบลลุมพินี เนปาล สถานที่ตรัสรู้ที่ ตำบลพุทธคยา ในรัฐพิหารของอินเดีย สถานที่ปฐมเทศนาที่ตำบลสารนาถ รัฐอุตตรประเทศ และสถานที่ปรินิพพานที่ตำบลกุสินารา รัฐอุตตรประเทศเช่นเดียวกัน

ท่านทั้งหลายที่ช่วยให้คนอินเดียบางส่วนกลับมาสนใจศาสนาพุทธกันใหม่ได้แก่พระเทพโพธิวิเทศ เจ้าอาวาสวัดไทย พุทธคยา หัวหน้าพระธรรมทูตสายประเทศอินเดีย พระราชรัตนรังสี (วีรยุทธ์ วีรยุทธ) ประธานสงฆ์วัดไทยกุสินาราเฉลิม ราชย์-อินเดีย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่อินเดีย ตั้งแต่ พ.ศ.2527 ดร.พระครูปลัดโกวิท อภิปัญญา เจ้าคณะอำเภอด่านขุนทด นครราชสีมา ซึ่งเป็นพระธรรมทูตสายประเทศอินเดีย ฯลฯ

ยังมีอดีตดินแดนพุทธในหลายอีกหลายประเทศครับ ที่ผู้คนที่นั่นปรารถนาให้มีการรื้อฟื้น เมื่อวันก่อนผมต้อนรับ กลุ่มนักธุรกิจจากศรีลังกา ประเทศสำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียกลาง กลุ่มนี้ก็อยากให้คนไทยไปสร้างวัดพุทธที่ประเทศท่าน โดยพร้อมจะถวายที่ดินให้ เพราะในสมัยโบราณ ศรีลังกาเป็นประเทศพุทธ

พุทธศาสนาในอินเดีย นิติภูมิตอบถวายความรู้อ่านได้เพียงเท่านี้ครับ

นิติภูมิ นวรัตน์

เปิดฟ้าส่องโลก

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 21 เม.ย. 51